

2.2. Про пільги постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи (2010)

Відповіді на запитання про пільги, постраждалим внаслідок аварії на ЧАЕС, отримані у ході проведення інформаційної Інтернет – конференції, приуроченої 24-й річниці Чорнобильської катастрофи (2010) **2.2.1. Вже багато років говорять про скасування зон та різного роду пільг, з ними пов'язаних. Навряд чи це буде здійснено одночасно. Чи не існує вже розробленого плану поетапного скасування пільг? (29; м.Боярка, Київської області).**

Відповідь:

Законом України „Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи” встановлено критерії для визначення зон радіоактивного забруднення та процедуру їх перегляду.

Рішення щодо змін статусу населеного пункту (виведення за межі зон радіоактивного забруднення, переведення із однієї зони до іншої) приймаються тільки за поданням обласних рад на підставі експертних висновків ряду міністерств та наукових установ, визначених законодавством. Затверджуються ці зміни Верховною Радою України.

Не зважаючи на те, що радіаційна ситуація на територіях суттєво змінилась за 24 роки з дня аварії на Чорнобильській АЕС, близько 500 населених пунктів не відповідають жодному із критеріїв віднесення до зон радіоактивного забруднення і з цих територій можуть бути зняті будь-які обмеження у веденні господарства, жодна обласна рада не робила подання про виведення населених пунктів за межі зон радіоактивного забруднення.

Зміна статусу населеного пункту не впливає на виплату пільг громадянам. Пільги пов'язані із статусом постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи. При зміні статусу населеного пункту можуть змінитись компенсації, які пов'язані із статусом території.

(Головний спеціаліст відділу радіологічного захисту населення та екологічного оздоровлення забруднених територій Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи МНС України Г.Є. Сотнікова)

2.2.2. Іноді можна почути думку про те, що скасування зони піде на краще певному регіону. Хотілося б знати, які саме вигоди отримає окремий населений пункт від скасування зони? Чи є в цьому плані різниця між містом і селом? Чи відчують ці покращення окремі жителі? (33)

Відповідь:

Законом України „ Про правовий режим територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи” визначено критерії віднесення територій до зон радіоактивного забруднення. Розпорядчими документами Уряду України до зон радіоактивного забруднення віднесено 2293 населених пункти.

На сьогодні близько 500 населених пунктів не відповідають жодному із критеріїв віднесення до зон радіоактивного забруднення.

Але відповідно до положень законодавства перегляд меж зон радіоактивного забруднення може здійснюватись тільки за поданням обласних рад.

За 19 років, що минули з дня віднесення цих населених пунктів до зон радіоактивного забруднення, тільки Волинська та Рівненська області ради подавали пропозиції щодо змін статусу 6 населених пунктів, віднесених до зони безумовного (обов'язкового) відселення.

Що втрачають території, які за радіологічними показниками можуть бути виведені за межі зон радіоактивного забруднення, але не виводяться?

Відповідно до чинного законодавства на територіях радіоактивного забруднення існують ряд обмежень у веденні господарської діяльності.

Покращання радіологічної ситуації дозволяє сьогодні розглядати питання про зміни режиму ведення господарчої діяльності на цих територіях і про повне зняття будь-яких обмежень. Це, у свою чергу, дозволить розгорнути на територіях, виведених за межі зони радіоактивного забруднення, інвестиційні програми з відновлення соціально-економічної інфраструктури, повернення земель до використання за призначенням.

Для прикладу: у зоні посиленого радіоекологічного контролю заборонено будівництво санаторіїв, дитячих таборів, баз відпочинку тощо.

У 1991 році до цієї зони потрапили території санаторно-курортних зон – Ірпінь, Ворзель, Буча. На цих територіях до аварії на Чорнобильській АЕС було безліч оздоровчих дитячих закладів, санаторіїв. На сьогодні радіологічний ситуація дозволяє зняти усі обмеження у веденні господарської діяльності в цих населених пунктах. Неприйняття рішення про зміну статусу цих територій позбавляє їх розвивати цю сферу діяльності, запроваджувати інвестиційні програми, а тим самим створювати нові робочі місця, поповнювати місцеві бюджети тощо.

Неприйняття рішення про переведення населених пунктів із зони безумовного (обов'язкового) відселення, в яких ще залишились проживати люди, позбавляє цих людей перспектив про будь-яке відновлення інфраструктури населених пунктів, будівництво доріг, газифікацію тощо, оскільки законодавством заборонено спрямовувати кошти на капітальне будівництво у цій зоні.

(Головний спеціаліст відділу радіологічного захисту населення

та екологічного оздоровлення забруднених територій Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи МНС України Г.Є. Сотникова)

2.2.3. Чи є цього року пільги при вступі у ВУЗи для інвалідів ЧАЕС II та III групи? (51)

*Відповідь:

Пунктом 26 статті 20 (компенсації та пільги громадянам, віднесеним до категорії 1 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” передбачено вступ поза конкурсом до державних вищих закладів освіти, професійно-технічних закладів освіти та на курси для професійного навчання з обов’язковим наданням гуртожитку на час навчання для тих, хто не має житла, і виплатою підвищеної стипендії, незалежно від місця навчання на території України.

Зазначена пільга також поширюється на дітей (до 18 років) померлих громадян, віднесених до 1, 2 категорій, та категорії 3 з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, смерть яких пов’язана з Чорнобильською катастрофою, а також на неповнолітніх дітей громадян, віднесених до категорії 1 та дітей-інвалідів, інвалідність яких пов’язана з Чорнобильською катастрофою.

(Начальник відділу пільг та компенсаційних виплат Міністерства праці та соціальної політики України Васько В.Т.)

2.2.4. 2,10 грн. на чисті продукти: це допомога держави чи насмішка, про яку ходять анекдоти?(13; м.Іванків, Київської обл., центр «Довір’я»).

*Відповідь:

Статтею 37 Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” громадянам, які проживають на територіях радіоактивного

забруднення, передбачено виплату щомісячної грошової допомоги у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства.

На щомісячну виплату зазначеної допомоги мають право всі громадяни, які проживають на територіях радіоактивного забруднення у населених пунктах, перелік яких визначений згідно додатку № 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 23 липня 1991 р. № 106. У цьому переліку значиться 1587 населених пунктів жителям яких виплачується допомога у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства.

Виходячи з існуючих фінансових можливостей держбюджету виплати проводяться у розмірах, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 1996 р. № 836 "Про компенсаційні виплати особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", якою передбачено щомісячну виплату грошової допомоги громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення, у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва і особистого підсобного господарства: у зоні посиленого радіоекологічного контролю – 1 грн. 60 коп., у зоні гарантованого добровільного відселення – 2 грн. 10 коп.

За розрахунками, при збільшенні розміру грошової допомоги у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва хоча б у 5 разів, додатково потрібно десятки млн. гривень.

У Мінпраці опрацьовується питання щодо можливості збільшення розміру допомоги громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення. У разі збільшення фінансування при прийнятті Закону України "Про Державний бюджет України на 2010 рік", буде розроблено відповідний проект Урядового рішення.

(Начальник відділу пільг та компенсаційних виплат Міністерства праці та соціальної політики України Васько В.Т.)